

Foto - no personīgā arhīva

Sveiciens no Baltinavas. Katram cilvēkam, kā uzsver Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas katoļu draudžu prāvests STANISLAVS PRIKULIS, vajag sev izvirzīt mērķus, lai apgūtu ko jaunu. Tā kā viņam palīgā vadīt dievkalpojumus un iegūt pieredzi kalpošanas darbā ir atsūtīts priesteris Filips Davidovičs (no kreisās), kurš palīdzēs arī šajos svētkos, prāvests turpinās darbu pie studiju pabeigšanas, vairāk laika atvēlot pētniecībai.

Lieldienu gaidās

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu katoļu draudze aicināja ikvienu interesentu piedalīties baznīcas un Sakrālā kultūras centra apkārtnes sakopšanas talkā Lieldienu svētkiem. Tāpat draudze izveidoja pr. Jāņa Bārtuļa kapa vietu, uzliekot akmens apmali.

Katoļu draudzes pārstāvis Edgars Skučs, rīta pusē taujāts, kāds ir noskaņojums pirms Lieldienām, atjokoja, ka kareivīgs. "Pret darbu," viņš paskaidroja. E.Skučs sprieda, ka talcinieku varēja būt vairāk, secinot, ka Balvos ar garīgo domāšanu ir bēdīgi: "Sevišķi vīriešu vidū. Kāpēc? Katram ticīgajam, kā tas rakstīts arī Svētajos Rakstos, jāuztur kārtībā savs dievnams. Kādam nav laika, citam nav veselības, kaut gan uz talku atnāk gados vecāki cilvēki. Lieldienas jāpavada ģimenes lokā, tām jābūt gaišām. Obligāti Lieldienu rīts jāiesāk ar gājienu apkārt dievnamam un jāstiprina ticība sevī. Gaisma tuneļa galā ir ļoti vāja. Tiesa, jācer, ka cilvēki modīsies. Diemžēl parasti mostas tad, kad ir sāpīgi krituši un saņēmuši likteņa sitienus. Tikai tad atceras par Dievu. Daudzi atzīst, ka tikai pēc nelaimes atceras par lūgšanu. Nereti tas ir par vēlu." Edgars pastāstīja, ka viņa ticību stiprinājusi vecmamma. Tāpat, dienot Afganistānā, viņš paļāvās tikai uz Dievu. "Stāvēju postenī un lūgšanas uz pirkstiem skaitīju. Nekad tā neesmu lūdzies kā toreiz," atklāja E.Skučs. Arī Juris Annuškāns pieļauj, ka ļoti bieži cilvēka

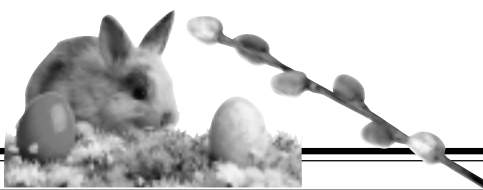
dzīvē kaut kam jānotiek, lai viņš patiesi saprastu dzīvi: "Lai sāktu to saprast, nevis domātu, ka dzīve ir rožu lauks un ka viņš šeit ir galvenais. Lieldienās mudinu apmeklēt dievnamus un izdarīt secinājumus par sevis pilnveidošanu."

Prāvests Mārtiņš Klušs, spriežot par talku, pastāstīja, ka pārņēmis Viļakas katoļu draudzes stafeti: "Viņi baznīcas teritoriju sakopa pirms nedēļas. Pirms Lieldienām gribas, lai viss ir skaisti, tostarp sakārtosim prāvesta emerita mūžīgo miera kapa kopiņu, bet vasarā plānojam uzstādīt pieminekli." Prāvests atgādināja, ka Gavēnī uzsvars tiek likts uz sirdsapziņas izmeklēšanu, labu grēksūdzi, izlīgšanu ar līdzcilvēkiem: "Lieldienās jānoģērbj vecais un grēcīgais cilvēks nost un jāietērpjas jaunā cilvēkā, kurš ir pēc Dieva līdzības un veidola radīts. Var teikt, jāatdzimst no jauna. Jā, varbūt ārēji mēs izskatāmies tādi paši, bet dvēselē esam auguši, garīgi augšāmcelušies. Daudzi spēj piecelties un varbūt cilvēcisko vājību dēļ atkal pakrist, un atkal celties. Tas ir tāds nemītgas darbs. Daudzas lietas var izdarīt, ja ir gribasspēks. Dažreiz pietrūkst kopības sajūtas, arī mūsu pilsētā esmu ievērojis, ka paliekam savrupi. Esiet aktīvi! 13.aprīlī atvadījāties no Antona Ločmeļa, kurš bija aktīvs. Todien baznīcā uzsvēru, ka pagājušā gada augustā viņš kopā ar savu kundzi Anastasiju pieņēma laulības sakramentu, tādējādi sakārtoja savu dzīvi. Tas ir arī iedrošinājums un piemērs citiem sakārtot savas attiecības ar Dievu."

Lūgts atklāt, vai Lieldienās izvēlētos labāk pakratīt ar pirkstu, vai uzsmaidīt cilvēkiem, prāvests uzsvēra, ka ar pirkstu nekrata: "Katram cilvēkam ir sirdsapziņa - vienkārši pamudināšu, labu vārdu pateikšu, nevis nosodišu. Pats grūtākais cilvēkam ir grēksūdze atklāt savas vājības. Dievs ir tas, kurš redz un lemj."

Nākamais laikraksta numurs iznāks piektdien, 26.aprīlī.

Nedēļas jautājums

Sanita Karavoičika

Ko domājat par jauno novadu reformu?

INESE KUBAKA no Balviem: - Dzirdējusi par to esmu. Man liekas, ka pareizi vien ir, ka visus četrus novadus tagad atkal apvienos vienā. Kādreiz, kad bija viens rajons, viss bija vienkāršāk. Vienīgi šīs reformas prasa daudz naudas. Dzirdēju, ka valsts tērēs vairāk nekā 100 tūkstošus, lai iedzīvotājiem izskaidrotu reformas būtību. Labāk šo naudu varētu novirzīt medicīnai, bērniem vai izglītībai.

VIDA ZELČA no Viļakas: -Par jauno novadu reformu neesmu dzirdējusi neko, bet uzskatu, ka vislabāk būs, ja viss paliks tā, kā ir. Ja Viļakā vairs nebūs novada domes, nāksies braukt uz Balviem, tāpat kā tiem, kuri dzīvo Rugājos un Baltinavā. Balveniešiem, protams, tas būs izdevīgi, jo viņiem jau nekas nemainīsies. Saprotu, ka valsts šo reformu skaidro ar līdzekļu optimizāciju. Jā, piekritu, ka pašvaldībās administrācijā ir par daudz darbinieku, un ar ko viņi nodarbojas, mēs nezinām. Viļakā esmu iebraucēja, dzīvoju šeit 7 gadus, bet pa šiem gadiem pilsēta diezgan uzplaukusi, tādēļ uzskatu, ja vislabāk būtu, ja viss paliktu, kā ir šobrīd.

ANDRIS no Rugājiem: - Ja godīgi, par politiku un ar tiem saistītajiem jautājumiem vairs neinteresējos. Man sen ir vienalga, kas ir jaunie ministri un ko viņi dara vai nedara. Tāpat jēgas nekādas nav. Par novada reformu dzirdējis, protams, esmu. Iespējams, būs labāk, ja esošos novadus apvienos, jo pašvaldībās jau tā par daudz cilvēku sēž. Bet reformu tiešām ir par daudz – vienu pēc otras taista, bet jēgas nekādas. Mēs, parastie cilvēki, tāpat tur neko mainīt nevaram. Kam vairs ticēt? Atnāca jaunie deputāti, uzreiz atrada iespēju sev pacelt algas. Katrs atrod sev siltu vietīti, un viss kārtībā. Vairāk jau neko nevajag.

EDITE no Balviem: -Dzirdēts kaut kas ir, ka drīzumā būs jauna reforma un atkal grasās apvienot mūsu četrus novadus vienā. Manuprāt, tas būtu pozitīvi, jo viss atradīsies uz vietas. Godīgi sakot, mani šī reforma neietekmēs, jo esmu balveniete un dzīvoju Balvu novadā. Tiesa gan, tā tiešām atkal būs nelietderīga līdzekļu šķērdēšana – cik tad ilgs laiks kopš iepriekšējās reformas pagāja, kad jau atkal jauna.

GERDA BOLOTŅIKOVA ar dēlu Emīlu no Viļakas: -Kaut ko esmu dzirdējusi par topošo reformu, bet es šajā jautājumā neiedziļinos. Ja kāds jautātu manu viedokli, es teiktu, ka viens spēcīgs novads noteikti būtu labāk nekā četri atsevišķi. Protams, tiem, kuri nedzīvo Balvos, būs nedaudz sliktāk, jo, lai nokārtotu kādus svarīgus jautājumus, atkal nāksies braukt uz novada centru. Taču esmu pārliecināta, ka noteikti gan Viļakā, gan Rugājos un Baltinavā pašvaldībā būs kādi speciālisti, pie kuriem varēs griezties ar kādiem ikdienišķiem jautājumiem. Nu redzēsim, kā būs ar jaunajām reformām. Viena gan ir zēl, ka aizslēdz mazās lauku skolas. Jo tur, kur skola, ir bērni un dzīvība. Tas nav pareizs lēmums, jo mudina jaunos aizbraukt no valsts.

MANA NEDĒĻA

Pirmdienā iesākās ar lieliem darbiem un nebija laika tā patiesi izjust svētku sajūtu un nosvinēt dzimšanas dienu. Jāisteno projekti, kā arī laiks bija jāatvēl ikdienišķiem darbiem. Tāpat nedēļas sākumā gatavojāmies Lieldienu pasākumam, kas bērnu darzā notika trešdien. Tas bija īpašs svētku rīts bērniem, ko organizējam ar tā saucamajām jaunajām kompetencēm. Bērniem nekas netika uzspiests – viņus pārsteidza pasaku varoņi, kopā ripinājām olas un brīnišķīgi iesākām ritu tā, ka prieks virmoja gaisā. Tāpat gatavojāmies pirmsskolas izglītības iestāžu novada metodiskajai dienai, kas notiks nākamnedēļ. Darba pietiek! Lieldienās atbrauks ciemos mazmeitiņa no Alūksnes, tāpēc neizpaliks olu meklējumi un citi piedzīvojumi. Ja ārā būs jauks laiks, iespējams, cepsim šašliku. Novēlu visiem pavadīt saulainas un priecīgas Lieldienas kopā ar saviem mīļajiem!

INGA EISAKA, Kubulu pirmsskolas izglītības iestādes "Ievīņa" vadītāja

No vēstulēm

Vecums – dzīves samaksa

Kāds gudrais ir teicis: "Ko cilvēks sēj vienā mūžā, to otrā pļaus." Dzīve ir miklaina, gadi iet. Cilvēks izaug, jaunība aizvērto, atnāk vecums. Vecums izmaina visu, likteņa pavērsienus nevar paredzēt. Katram ir sava laimīte. Dzīvojam sabiedrībā, kura orientēta uz naudu un varu. Bez naudas nevaram iegūt elementāras lietas. Laikmets ir ātrs, dārgs un informācijām pārbagāts. Pasaule mainās, maināmie arī mēs. Pirms 100 gadiem daudzās valstīs sievietēm nebija ļauts strādāt un balsot. Šodien sievietes balso un tiek ievēlētas, strādā augstos amatos. Dzīve attīstās, cilvēku prasības pieaug. Statistika liecina, ka planēta Zeme nespēj nodrošināt nepieciešamos resursus, jo iedzīvotāju skaitam pasaulē ir tendence palielināties.

Latvijā iedzīvotāju skaits samazinās, valstī ir trūkumcietēji. Ekonomiskās grūtības dara savu. Pensionāri ar mazo pensiju dzīvo nabadzībā. Redzot un dzirdot informāciju par negācijām, cilvēki reizēm ļauj valū jūtām, emocijām; izsakās skarbi, notiek streiki. Cilvēkiem nepatīk nepareizība. Ir personas, kuras spēj strādāt vairākos amatos, vairākās komisijās, saņemot vairākas algas. Vairākumu neapmierina, ka deputāti tiek uztverti kā izredzēta cilvēku grupa, kura bauda privilēģijas, kas nav pieejama nevienā citā sabiedrības sektorā. Sešpadsmit partijas – solījumi! Sociālā nevienlīdzība! Cilvēkus ietekmē negatīvais. Neapmierinātība liecina, ka cilvēkiem nav vienalga, kas notiek valstī. Katrā valstī kapitālisms attīstās citādi. Latviešiem patīk skaistais, kad sanāk kopā kā janvāra barikādēs - draudzīgi un vienoti, vai kā dziesmu un deju

svētkos, kad izjūt kopību. Mēs esam radīti, lai būtu laimīgi. Latvieši ir tauta, kura spēj uz priekšu iet ar labo un patiek redzēt rezultātus. Dzīve ir īsa, cerības – garas.

JANĪNA DZĒRVE Šķilbēnos

3x3 pēc 20 gadiem atgriežas Jaunpili

No 21. līdz 28. jūlijam Jaunpili norisināsies pasaules latviešu ģimeņu 3x3 saiets. Jau 1999. gadā 3x3 baudīja Jaunpils novada iedzīvotāju viesmīlību un atsaucību. Šogad saietā plānots pulcēt ap 300 dalībnieku, kam aicināti pievienoties arī vietējie interesenti. Par saieta vadmotīvu izvēlēta tēma "Raksti", kas caurvīs gan visiem vecumiem un dažādām interesēm pielāgotās ievirzes (nodarbības), gan vakara programmas.

Ievirzēs bērni varēs veidot visdažādākos rakstus, balsi ieskandinot, zīmējot, līmējot, kā arī grafiskā dizaina tehnikas apgūstot. Bērniem paredzēta arī ar tehnoloģijām saistīta robotikas ievirze un būs darbošanās dabā. Visa vecuma interesenti varēs apgūt latviešu tautas rotaļas un dančus, sportot, pārbaudīt rakstu valodas prasmi kopīgā diktātā. Jauniešu un pieaugušo ievirzēs tiks runāts gan par tradīciju kopšanu ģimenē, gan par rakstiem, ko atstājam zemei, gan dzimtas radu rakstiem. Varēs apmeklēt ģimeņu semināru, mācīties vadīt sevi un citus, trenēt balsi runas mākslā un lūkot dažādu laiku video liecības no Latvijas Okupācijas muzeja arhīva. Varēs piedalīties 3x3 mūzikla tapšanā, iemēģināt roku rotkalšanā, keramikā, kaligrāfijā, ieaust rakstus jostās vai izgatavot sev nelielu dunci. Jauniešiem būs iespēja pulcēties savā klubā, apgūt prasmes darbā ar dažādiem medijiem un žurnālistikā,

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim - tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

kā arī drosmīgākie varēs visu nedēļu apmeklēt karavīra skolu. Programmā iekļautas arī tādas ievirzes kā aušana ar stellēm, novadpētniecība, dekori no dabas materiāliem, saieta norisēs tiks iesaistīta biedrība "7 balles", kas ikdienā nodrošina dažādas radošas nodarbības. Kultūras programmā dalībnieki baudīs gan tradicionālos 3x3 vakara pasākumus – daudzinajumu, brīvo mikrofonu, pašu rikoto noslēguma vakaru –, gan apgūs skaņu rakstus, klausoties Reiņa Jaunā ģitārspēli, gan redzēs Edgara Lipora monoizrādi "Karavīrs" utt. Saiea dalībnieki nākšņos, ēdis un darbosies gan Jaunpils pils, gan vidusskolas ēkās. Ievirzēm un vakara kultūras programmai tiks izmantota Jaunpils Amatu māja, estrāde, kā arī vecais dzirnavu ēku komplekss, kas pēdējos gados ar Jaunpils novada domes gādību iegūst jaunu elpu. No Latvijas dalībniekiem līdz 15. maijam tiek gaidīta pieteikuma vēstule.

DAIGA BITINIECE

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

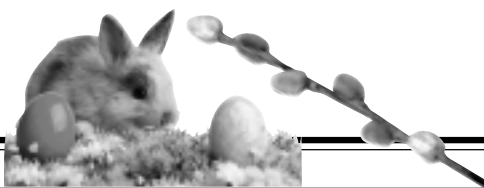
"Joprojām mani urda domas pēc viedokļu publicēšanas par atteikšanos no skolas formām Balvu Valsts ģimnāzijā ("V" 9. aprīļa numurs). Šī tēma skolā nav jauna, un Aija Mežale lietišķi un saprotami izskaidro, kāds bijis formu ieviešanas un nēsāšanas ceļš, kāda attieksme no pašu skolēnu un arī vecāku puses. Nesaprotu, kādēļ Jānis Trupovnieks atļaujas to visu nodēvēt par nepārdomātu, bezatbildīgu un seklu epopeju. Turpretī viņa viedokli izskan nez kādu savu nopelni pilsētas labā uzteikšana, kam maza sakars ar formām. Tad jau vajadzēja pašam prast panākt, ka skolā

formas iedzīvojas un visi tās pieņem. Arī Saeimas deputātu lēmumi apmierina ne visas puses, bet lēmumus pieņem ar balsu vairākumu, un pārējiem nākas samierināties," bija laikraksta lasītājas, pensijas gadu kundzes uzskats.

"Šajās dienās pasauli pāršalkusi ziņa par ugunsgrēku un postījumiem Parīzes Dievmātes katedrālē. Protams, gadījums traģisks, bet mani *sašāva* mūsu ārlietu ministra Edgara Rinkēviča labdarības žests, Francijas vēstniecei piedāvājot Latvijas palīdzību un atbalstu katedrāles restaurēšanā. Ziniet,

būtu nu labāk tautiešiem palīdzēt kādu jaunu ražotni atvērt, darbavietu radīt. Bet nē, mums taču jāparāda, cik bagāta valsts esam. Tas nekas, ka pašiem nabadzība sit augstu vilni un daudzi staigā ar ubagu tarbu ap kaklu. Galvenais palīdzēt citiem – tiem, kuriem vairāk vajag," secināja avīzes lasītāja.

Precizējam, ka D. Putniņa, kurš izcīnīja 2. vietu zīmējumu konkursā, māmiņu sauc Anita Kairiņa. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.

Balvu Tautas teātra jaunais iestudējums

Apsolījuši sevi šīm lomām

Balvu Tautas teātris skatītājiem sagādājis jaunu pārsteigumu – vēl vienu lielformāta iestudējumu, ļaujot iepazīt krievu dramaturģijas šedevru - Aleksandra Ostrovska lugu “Sirds nav akmens”. Balvos aprīlī tā izrādīta divas reizes, un šomēnes kolektīvs to nodos vēl arī žūrijas un skatītāju vērtējumam Rīgā, uzstājoties uz Dailes teātra skatuves.

Vispirms jāatrod stāsts

Ne viens vien kolektīva režisors ir sūrojies, cik grūti atrast labu repertuāru, kas patiktu gan pašiem aktieriem, gan atbilstu arī šodienas dzīves aktualitātēm. Arī režisore Vaira Resne saka to pašu. Balvu Tautas kolektīva darbošanās principos ietilpst visiem lasīt ļoti daudz lugu, apspriest tās, līdz spēj vienoties par galīgo izvēli iestudējumam. Aleksandra Ostrovska luga “Sirds nav akmens” patikusi visiem. Režisore uzsver: “Svarīgi, lai aktieri vēlētos strādāt ar konkrēto darbu, lai redzētu sev interesantas lomas un kopējais darbs pēc tam nebūtu veltīgs.” Taču šo lugu viņi lasīja krieviski, tas bija mazpazīstams darbs, kam nebija tulkojuma latviski. Tāpēc jānovērtē balvenietes, arī aktrises Vitas Romanovskas tulkošanas darbs, jo tagad ar šo lugu latviski ļauts iepazīties arī citiem Latvijas teātru kolektīviem. Pēc tam aktieri izvēlējās lomas. Uz dažām no tām šajā iestudējumā ir pat vairāki aktieri. Iestudējuma veiksmē aizsākās jau ar brīdi, kad vairākas nodarbības Balvos vadīja Permas Valsts Mākslas un Kultūras akadēmijas režijas un aktiermākslas fakultātes profesors Viktors Iljevs. Aktieros tas radīja gan pacēlumu, gan arī sapratni, ka šis darbs prasīs ļoti daudz spēka. Iestudēt četru cēlienu lugu, ko izrāda gandrīz trīs stundas, līdz var aicināt skatītājus, tas ir ilglaicīgs periods. Parasti nemēdz runāt par šī procesa *aizkulisēm*, bet tas ir sūri melnais darbs ar pacēlumiem un kritumiem, ar emociju uzplūdiem, ko caurvij režisores prasme saskaņot laiku aktieru mēģinājumiem, kad attiecīgās ainas dalībnieki var ierasties, tostarp arī sestdienās un svētdienās. Un, protams, šim laikam pieskaņojas arī viņa pati. Jo aktieri vienlaikus ir parasti cilvēki, katrs strādā savu darbu, veic ikdienas pienākumus, viņiem ir ģimenes un sadzīves rūpes, ārzemju braucieni un daudz kas cits. Režisore neslēpj, ka jāpaiet aptuveni gadam, lai amatierteātra aktieri īsteni saprastu, par ko ir iestudējuma stāsts.

Ja salīdzinātu teātra darbošanās likumus ar parasto dzīvi, tad abas puses nonāktu konfliktā. Jo teātris pieprasa aktierim šo pienākumu likt pirmajā vietā, - *kaut vai izstiepiet*, taču režisore priekšroku dod citiem principiem. “Arī pašreiz mēs apzināmies, ka ne viss, ko esam iecerējuši, ir panākts. Lai amatierteātri panāktu labu rezultātu, luga ir nevis jāiestudē, bet jāizaudzē. Aktieris pats rada savu lomu, ir tās līdzautors, nevis tikai izpildītājs. Visvairāk izrāde aug un attīstās, tieši to rādot skatītājiem,” uzsver režisore.

Emociju spēle citu klātbūtnē

Skatītāji izteikuši apbrīnu, pat pārsteigumu par tik apjomīgu darbu iestudējumu. Četri cēlieni ar 36 ainām. Kolektīva aktieri ir balvenieši, visi labi pazīstami, jo te dzīvojuši un uzauguši. Parasti jautā, - kā var iemācīties tik daudz teksta, līdz sanāk raiti dialogi uz skatuves? Režisore Vaira saka, ka tekstu zināšana esot vai pati vienkāršākā lieta, taču teksts, protams, ir jāiemācās, un kā to dara, paliek katra aktiera ziņā. Bet par pašu grūtāko režisore uzskata prasmī izjust un izspēlēt emocijas partneru klātbūtnē lugas darbībā. Bailes, dusmas, viltību, naidu, mīlestību... Aktieru kolektīvam jābūt tik draudzīgam, saliedētam un uzticamam, ka nav bailes vai kauns smieties, mīlēt vai nīst no sirds un patiesi. Tāpēc Vaira aktierus dēvē par ļoti gudriem cilvēkiem, ja vien viņi uz skatuves spēj būt patiesi. Un Tautas teātra aktieri spēj! Gluži citādu šajā izrādē var redzēt Aiju Putniņu, kurai reālajā dzīvē dusmu emocijas izpaužas citādi. Bagātā tirgoņa un viņa sievas lomas atveidotāju lomām jau sākotnēji bijis skaidrs, ka te vislabāk iederas Astra un Andris. Aivis strādā Rēzeknē, taču spēj atrast laiku mēģinājumiem un ar sava pārvaldnieka lomas tēlojumu skatītājos izraisa apbrīnu. Neapšaubāma izrādes veiksmē ir Astras Tjunites scenogrāfija. Par ļoti veiksmīgu uzskata viņas pelēkā toņa atradumu, kādā ietērptas dekorācijas un kas grezno arī visu personāžu tērpus. Šis tonis bez vārdiem pasvītro, cik niecīgs Dieva priekšā ir cilvēks, kā tāds puteklītis vien. Ar tērpiem vispār bijis daudz interesanta. Piemēram, lai īsteni noticētu klaidonim Inokentijam, ko tik veiksmīgi uz skatuves iedzīvina Māris, jaunzūtais skaistais mētelis bija galīgi nepiemērots. Sākumā tam uzlika ielāpus, atrāva kabatu, bet ar to nebija līdzēts. Tad mēteli ieklāja peļķē, micija, nopūta pat ar kvēpiem, lai tas beidzot atbilstu skatuves varoņa būtībai. “Lomas

Foto - no personīgā arhīva

Paldies par darbu un talantu Tautas teātra kolektīvam! Režisores Vairas Resnes teiktais: “Pašdarbības kolektīviem noteikti ir jāstrādā ar labu repertuāru, ir jāspēj atrast labu dramaturģiju. Pēc šī Ostrovska darba iestudējuma jāsaka: kur vēl atrast precīzāku un arī mūsdienīgāku lugu par cilvēka dzīves jēgu? Cilvēks nodzīvo savu mūžu un tikai mūža novakarē sāk domāt par savu dvēseli, un apjēdz, ko ir sadarījis. Tas ir katra cilvēka galvenais jautājums, lai kādos amatos un cik ticīgs vai neticīgs katrs būtu.”

patiešām ir interesantas, aktieri paši no tā *uzlādējas*, jo šo darbu taču sarakstījis pasaules līmeņa autors. Bija žēl no teksta izsvītrot pat trīs vārdus,” atzīst režisore Vaira.

Apbrīna un pateicība tēru darinātājām

Arī tēru tapšanas process nebija viegls. Kad šim darbam uzrunāja Anitu Šmiti, pazīstamu šuvēju Balvos, viņa teikusi, ka piekritīs šim darbam vien tad, ja tās nebūs parastas kleitas. Tagad skatītāji iepazīst arī viņas kā kostīmu mākslinieces vārdu, jo izrādes tērpi patiešām ir apbrīnas vērti. Anitai mājās ir pasaules modes enciklopēdijas, un konkrētu ideju meklēšana sākās, iepazīstoties ar 1878.gadā uzrakstīto darbu. Viņa gāja arī uz aktieru mēģinājumiem, vēroja, domāja, pēc tam vēlreiz meklēja rakstos 19.gadsimta krievu sabiedrības ģērbšanās stilu. “Bija svarīgi atrast piemērotu tērpu arī konkrētajām aktrisēm, lai viņas tajos labi justos un tērps papildinātu konkrēto lomu. Ja Apolinārijai patik iemalkot “Madeiru”, skaidrs, ka jāšuj lielāka somiņa, lai tajā ietilptu blašķīte,” pastāsta Anita. Dāmu tērpi atbilst tā laika lielpilsētu modei, un viņas greznojas ar turnīrām – polsterētajām tēru aizmugurēm. Anita atzīst, ka nav bijis viegli šos polsterējumu ieslēpt tēru daļās, taču izdevies labi. Un kur tad vēl skaistās dāmu cepurītes! Apbrīna un pateicība arī visām vīriešu tēru šuvējām, lai gan sākotnēji viņas šis darbs ļoti baidījās. Jāpiekrīt režisores vēl vienai atziņai, ka mūsu Balvos patiesi ir daudz talantīgu cilvēku dažādās jomās, un viņu kopdarbs palīdzējis tapt šai vērienīgajai izrādei.

Neganta varone, kas jāpieņem

Aiju Putniņu šajā izrādē režisore raksturo kā vienu no pamanāmākajām aktrisēm skatuviskā izaugsmē. Ko viņa pati domā? Aija pārdzīvo brīžus, kad kaut kas ir samisējis, un līdz ar to bija nepieciešama prasme arī skatuves partnerim strauji pārorientēties. Tad pēc izrādes viņa prasa piedošanu. Aija atzīst, ka pēc šī iestudējuma pašai ir divējādas izjūtas. Savu Apolināriju viņa uzņēmusi kā vienkārši briesmīgu sievieti, taču, ja nebūtu viņas, grūti uz skatuves būtu ieraudzīt gluži pretējas sievietes būtību. Būtu melots, ja teiktu, ka pa šo laiku varone nav iemīlēta. Aija neslēpj, ka Apolinārija viņai nākusi smagi, taču katra skatuviskā reize iedevusi kādu prasmī apliecinot, ka maz pamazām tas tomēr izdodas. Pati saka: “Man bija ļoti grūti iejusties lomā, jo pašas būtība ir gluži pretēja skatuves varonei. Es nezinu, vai

Foto - no personīgā arhīva

Izrādes kostīmu māksliniece. Anitas Šmites atziņa: “Arī es noskatījos lugu un man ļoti patika šis iestudējums. Visi aktieri tik sirsnīgi un jauki spēlēja, tik viegli Vera Filipovna iznes savu smago dzīves nastu. Aktīvi dzīvoju līdzī spēlei uz skatuves un, protams, priecājos arī par tērpiem, kas tik labi izskatījās.”

tāpēc jutos slikti, bet man ir gandarijums, dzirdot atsauksmes, ka mani uz skatuves bija grūti atpazīt. Tad jau, iespējams, kaut kas tomēr ir izdevies, un tas ir tikai pateicoties režisores Vairas Resnes profesionālībai. Protams, tas nav varoņdarbs, bet mēs visi kopā esam izdarījuši lielu un pamatīgu darbu, un tas ir Dieva godam.”

Arī Aijai atklājums bijis pelēkās krāsas skaistums, ko acimredzot uzreiz spēj izdomāt un redzēt tikai cilvēks ar māksliniecisku dvēseli, kāda piemīt Astrai. Arī Aijai ļoti patīcis šis Ostrovska darbs, jo tā ir kristīga izrāde, kur ielikta cilvēka dzīves būtība – viņš nāk no Dieva un arī aiziet pie Dieva, un nav neviena grēka, ko cilvēkam nepiedod, ja grēks tiek nožēlots.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Kristus augšāmcelšanās svētki

Priecīgas Lieldienas!

Šis nedēļas nogalē svinēsim Lieldienas, gaismas uzvaru pār tumsu. Pēc būtības, kā skaidro Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas katoļu draudžu prāvests STANISLAVS PRIKULIS, Lieldienas ir Kristus Augšāmcelšanās svētki, kas ietver sevī daudzus notikumus.

Sadzirdēt sirdsapziņu

Gatavošanās svētkiem sākas ar gavēņa laiku, ar Pelnu trešdienu, kad esam aicināti pārdomāt dzīvi, nožēlot grēkus un ieticēt evaņģēlijam. Šajā laikā vēlama atturība no skaļuma, lai sadzirdētu savu sirdsapziņu, kas bieži tiek noslāpēta ar straujo, skaļo dzīves ritmu. Ja svētkiem labi gatavojas, uzsver prāvests, tos var nosvinēt pilnvērtīgi: "Pūpolu svētdiena mūs ievada Lielajā jeb Klusajā nedēļā. Ir maldīgi uzskatīt, ka, gaidot Lieldienas, dievkalpojumā jāpiedalās tikai svētdien. Daudz pazaudējam, ja neizmantojam iespēju piedalīties jau Lielās ceturtdienas un piektdienas dievkalpojumos. Svarīgi atcerēties, ka tieši Jēzus iestādīja Priesterības sakramentu un svinēja Pēdējās vakariņas, notikumu, ko atceramies katrā Svētajā Misē. Unikāli izjust to īpašajā dienā, kad Pēdējās vakariņās bija tikai mācekļi un tuvākie sekotāji."

Pēc šī dievkalpojuma noslēguma Visssvētākais Sakraments (Kristus miesa) tiek pārnesti uz sānu (ciešanu) altāri, kas uz šiem svētkiem ir īpaši iekārtots. Daudzās draudzēs, arī Baltinavas un Šķilbēnu, jau vairākus gadus izveidojusies tradīcija no Lielās ceturtdienas līdz pat Lieldienu rītam adorēt (pielūgt) Visssvētāko Sakramentu. Saraksts ar ticīgajiem, kas vismaz vienu stundu pavadīs lūgšanās ar Jēzu, atrodams baznīcā pie ziņojumu dēļa.

Ciešanās neesam vieni

Lielajā piektdienā, kas ir brīvdiena visā Latvijā, atceramies Jēzus Kristus nāvi pie krusta mūsu dēļ. Tiekam aicināti pulcēties dievnamos un pārdomāt Kristus ciešanas. Ticīgie vienojas

Krustaceļa lūgšanās ar 14 apdomāšanas vietām jeb stacijām. Baltinavas un Šķilbēnu draudzēs tradicionāli no pareizticīgās uz katoļu baznīcu iet Tautas krustaceļu, kurā var piedalīties ikviens. Līdzīgi Krustaceļu iet Aglonā Dievmātes svētkos. "Būtu skaisti, ja tāda tradīcija izveidotos arī citās mūsu draudzēs, kad varam pārdomāt cilvēka dzīves vērtību, to, cik ļoti Dievs mūs mīl. Cilvēks savās ciešanās nav viens, ar viņu ir Jēzus, jo arī Viņš cieta. Caur Viņa ciešanām mēs saprotam, ka arī mūsu ciešanas ikdienas dzīvē nav veltīgas," skaidro prāvests.

Svētība nāk par labu

Pēc Krustaceļa ticīgie sanāk dievnamā, ir iespēja pieiet pie grēksūdzes, notiek īpašs Kristus ciešanu dievkalpojums (netiek svinēta Svētā Mise), tiek lasīts Kristus ciešanu apraksts, ko varam izjust kā liecinieki. Pēc lūgšanām ir krusta pagodināšana, kad ticīgie var uzlūkot Pestītāju un saprast, cik tās ciešanas bija lielas, var saņemt Svēto Komūniju. Tad Visssvētāko Sakramentu pārvieto uz Kristus kapa altāri.

Sestdienas vakarā ar vigīlijas dievkalpojumu sāk svinēt Kristus Augšāmcelšanos. Vispirms svēta uguni, iedez sveces, lasa Svētos Rakstus no Vecās un Jaunās derības, skan baznīcas zvani, kas klusēja kopš Pēdējām vakariņām. Vēlāk pasvēta Lieldienu ūdeni (ūdeni galvenokārt svēta, lai varētu kristīt cilvēkus. Svētītu ūdeni var arī dzert, vēlāk var uzliet ziediem vai citā cienīgā vietā, bet nedrīkst liet izlietnē) un ēdienu. "Tas nav slikti, ka cilvēki tur godā svētas lietas, saprot, ka svētība nāk par labu. Bet, protams, vislielāko svētību saņemam, ejot pie svētās Komūnijas sv. Mises laikā. Svarīgi, ka Lieldienu laikā izsūdzam grēkus. Lieldienas simbolizē pāreju no nakts uz gaismu, no nāves uz dzīvi," saka prāvests.

Paziņo priecīgo vēsti

Lieldienu rītā sākas dievkalpojumi ar procesiju. Monstranci, kurā atrodas Visssvētākais Sakraments, nogādā uz galveno

altāri, kur notiek svētku Mise. Ar procesiju visai pasaulei paziņojam priecīgo vēsti.

"Svarīgi saprast, ka Lieldienas nav tikai reizi gadā (te der atcerēties svētdienas nosaukumu krievu valodā, ko varētu tulkot kā 'augšāmcelšanās'). Katrā Svētajā Misē varam saņemt tādas pašas žēlastības, lai gan Lieldienās, protams, īpašas, bet pēc būtības mēs svinam Kristus Augšāmcelšanos katru svētdienu, tas palīdz atjaunoties garīgi. Kristīgam cilvēkam katrā svētdienā ir kā augšāmcelšanās svētki visa gada garumā. Savukārt katru piektdienu, atceroties Lielo piektdienu, cenšamies no kaut kā atturēties, lai varam garīgi augt," stāsta S.Prikulis. Viņš uzsver, ka mēs dažreiz nesaprotam to bagātību, tās lielās dienas, kas dotas, lai būtu kopā ar Jēzu, lai izdzīvotu to notikumu dramatismu un uzvaru. Arī katrs savā dzīvē būs novērojuši – ja piedzīvojam grūtus mirklus, tad labāk protam novērtēt labo, kas dots.

Iesaistīties svētku norisē

Lieldienas bieži vien mums ir ģimenes kopā būšanas svētki. Prāvests skaidro, ka būt kopā ar ģimeni nav slikti, lai gan jāpdomā, kāda ir tā kopā būšana. Ja sēžam pie viedtālruniem, televizoriem, runājam tikai par laicīgām lietām, tad kopā būšana un sarunas nesasniedz dziļumu. Savukārt, ja visa ģimene ir baznīcā, tā saņem īpašu kopā būšanu, kas nav vienkārša atrašanās vienā telpā. Un jāatceras, ka draudze ir mūsu garīgā ģimene, kur katrs var iesaistīties svētku norisē – spēlēt, dziedāt, lūgties, ielikt šai darbā savu sirdi, pielikt savu roku, lai svētki visiem ir kopīgi.

Tuvojoties Lieldienām, prāvests ikvienam novēl: "Būt kopā ar Jēzu, izdzīvot pilnīgāk šos svētkus. Ja izdzīvosim Lieldienu notikumus, tad dzīvi sapratisim citādāk, katra situācija kļūs skaidrāka. Un atcerēsimies, ka vienmēr ir par ko pateikties Dievam, par ko lūgties, īpaši šajās lielajās dienās. Dievs ir devis šo laiku, lai mēs piepildītu sevi ar labo un skaisto, lai palīdzētu citiem."

Draudzes vecākā

Pasākumi saliedē cilvēkus

"Kalpošana savā draudzē mani ir stiprinājusi ticībā, tā savā veidā ir Dieva valstības izplatīšana pasaulē. Es saprotu, ka ticība ir visa pamats. Ticībā ir cerība, centieni, izpratne, uzticība, prieks un drosme. Joprojām mācos būt un darīt," teic Viļakas Jēzus Sirds Romas katoļu draudzes vecākā INITA RAGINSKA, kura šo pienākumu pilda nepilnus četrus gadus.

Piedāvā palīdzēt

Draudzes padomes vecākās amatu viņai, kā pati saka, uzticēja negaidīti: "Uz vienu no draudzes padomes sanāksmēm tiku uzaicināta kā ērģelniece. Šajā sanāksmē lēma par draudzes padomes sastāva maiņu un notika valdes vēlēšanas. Rezultātā – pārsteigums, esmu ievēlēta par draudzes vecāko. Protams, uzreiz bija 'nē', jo esmu ērģelniece un šajā jomā darba pietiek. Tajā pašā laikā apbrīnoju cilvēku uzticību jaunam, neko daudz nezinošam draudzes loceklim, jo biju iesaistījies tikai dažās aktivitātēs."

Viļakas katoļu draudze ir diezgan liela, bet, kā jau visur, ir aktīvi un ne tik aktīvi cilvēki. Draudze katru gadu rīko un iesaistās dažādos pasākumos – ekskursijās, talkās, Maija dziedājumos, notiek tēva Pio vakari, Alfa kursi, svin kopā Lieldienas, Ziemassvētkus, apaļas jubilejas kalpotājiem u.c. Draudzes pārstāvji vasarā dežurē baznīcā, lai tā apmeklētājiem būtu atvērta sestdienās un svētdienās visu dienu. Kā jau katru gadu, arī šogad (7.jūnijā) piedalīsies pasākumā "Baznīcu nakts", kuras tēma būs "Draudzība", no 13. līdz 15.septembrim piedalīsies Kultūras mantojuma dienās.

Draudzes vecākā atzīst, ka, pateicoties sirsnīgajam, aktīvajam prāvestam Guntaram Skutelam, gan aktivitāšu, gan dievnama apmeklētāju, atbalstītāju un palīgu skaits ir ievērojami pieaudzis: "Visi šie pasākumi saliedē draudzes cilvēkus, ir jūtams, ka "Dieva ģimene" kļūst arvien lielāka. Visām šīm aktivitātēm, idejām, padomiem, vadībai prāvests ir visa SIRDS. Draudzes cilvēki paši piedāvā palīdzību, lai risinātu dažādus saimnieciskos jautājumus, piemēram,

pavasara talkā piedalījās vairāk nekā 50 cilvēki. Pateicība Dievam!"

Plāno restaurēt jumtu

Daudz darbu ir paveikts, bet vēl daudz ir jādara, piemēram, draudze meklē līdzekļus, sponsorus baznīcas jumta restaurācijai. Turpināsies baznīcas apkārtnes sakopšanas darbi, jo Viļakas baznīca ir "Ziemeļlatgales pērle", tā jāspodrīna, lai iemirdzētos visā krāšņumā. Tāpat turpinās piesaistīt finansējumu vitrāžu restaurācijai virs baznīcas trešās ieejas durvīm. Visas logu vitrāžas un loga Roze baznīcas priekšējā fasādē ir restaurētas. Pēdējā atjaunotā vitrāža par prieku iedzīvotājiem un kā dāvana Latvijai simtgadē tiek īpaši skaisti izgaismota naktīs. Realizēs projektu, lai pilnībā restaurētu ērģeles. Paredzēti vismaz divi ērģelmūzikas koncerti ar starptautisko mākslinieku piedalīšanos un vairāki koncerti ar vietējo mākslinieku dalību. Saimnieciskie darbi, to plānošana un citas aktivitātes turpināsies, lai aristokrātiskā baznīca – Ziemeļlatgales pērle - tiktu labi saglabāta nākamajām paaudzēm un dotu veldzi ikvienai dvēselei, kas to lūdz.

Skandē ērģeles

Baznīcā prāvesta G.Skutela vadībā un ar draudzes atbalstu svin daudzus svētkus. "Tuvojās Lieldienas, kas, manuprāt, ir lielākie svētki mūsu baznīcā un draudzē. Katru gadu arvien vairāk cenšos izprast gavēņa jēgu, tas vairs nav tikai atturēšanās no skaļiem pasākumiem un gaļas neēšana. Mēģinu uz laiku atteikties no ierastā komforta, lai varētu sakārtot sevi un savas domas. It kā būtu apstājies straujais dzīves temps, un tad es arvien vairāk spēju novērtēt to, kas man dots," stāsta I.Raginska.

Arī Klusajā nedēļā draudzē ir plānotas dažādas aktivitātes. Viena no tām - Krustaceļš Lielajā piektdienā pa Viļakas pilsētas ielām. Lielo dienu sāk svinēt jau sestdienas vakarā, iedezot Lieldienu sveci – augšāmceltā Kristus simbolu, un baznīcā, iedegoties visām gaismām, sevišķi skaistajai "Gaismas rozei"

Foto - no personīgā arhīva

Ērģelniece un draudzes vecākā. Novēlot priecīgas, dabā un sirdīs saulainas Lieldienas ikvienam, I.Raginska (vidū) citē dziesmas vārdus: "Atveriet durvis Kristum un bailes atstājiet, atveriet plaši savas sirdis Dieva Mīlestībai!"

baznīcas centrā, sekos dziedājumi un sāks skanēt ērģeles, kas iepriekšējās dienās bija klusējušas. Svētdienas rīta dievkalpojumu sāks ar svinīgu procesiju apkārt baznīcai, kas simbolizē ieiešanu jaunajā dzīvē, kuru dāvā Jēzus, augšāmceļoties no kapa. "Kristus augšāmcelšanās notikums ir tas, kas dod cilvēkiem uzvaru pār grēku, nāvi, dāvā mūžīgās dzīvības cerību," pārliecināta Inita.

Lappusi sagatavoja A.Socka

LTV 1

13.20 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
 13.50 "Bezeļu tūrisms. Akajs". Dok. seriāls.
 14.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
 15.05 "Personība. 100g kultūras". Atk.
 16.05 "SOKO Štutgarte". Seriāls.
 17.00 "Dzīve šodien".
 18.05 "Muhtars atgriežas 2". Seriāls.
 19.00 "Šovakar. Zīpas".
 19.35 "Personīgā lieta".
 20.05 "TV pirmizrāde. Izstāde: "Meitene ar perļu auskaru" un citi dārgumi Hāgā". Dok. filmu cikls.
 21.05 "Eiropa koncertos. *Deutsche Welle* žurnāls".
 22.00 "TV pirmizrāde. Tikšanās vieta". Drāma.
 24.00 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā 2018". Atk.
 2.10 "XXVI Vispārējie latviešu dziesmu un XVI deju svētki". Atk.
 4.20 "Reiva pasaule. "Mysteryland" psihedēliskais festivāls".
 4.50 "Acuclietnieks". Atk.

LNT

5.00 "Karamba". Humora raidījums.
 5.25 "Tīgo uzvaras bals". Kristīgā programma.
 5.50 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes".
 8.10 "Daktere Kvinna 2". Seriāls.
 9.20 "Lieliskais gadsimts". Seriāls.
 10.25 "Televīzijas skatlogi".
 10.40 "Doktors Mārtins 8". Seriāls.
 11.40 "Salas ārste. Lēmums". Romantiska drāma.
 13.45 "Televīzijas skatlogi".
 14.00 "Degpunktā".
 14.30 "Mūsu Čārlijs 15". Seriāls.
 15.30 "Doktors Mārtins 8". Seriāls.
 16.35 "Krist kārdinājumā". Seriāls.
 17.40 "Mani virtuves noslēpumi 9". Kulinārijas šovs.
 17.50 "Zīpas sešos".
 18.00 "Mani virtuves noslēpumi 9". Kulinārijas šovs.
 19.00 "Sievšķīgās atbības". Turcijas seriāls.
 20.00 "LNT zīpas".
 20.40 "Degpunktā".
 21.10 "Segvārds "Šmiti"". Detektīvseriāls.
 22.10 "Pirms nolikt karot". Drāma.
 0.05 "NCIS: Losandželosa 4". Seriāls.

19.00 "Šodien".
 19.50 "Gaidi mani!"
 20.35 "Izmitināto kolonija". Krievijas seriāls.
 0.55 "Ārkārtējs notikums. Izmeklēšana".
 1.30 "Zahara Prijeplina analītiskais raidījums".
 2.00 "Mēs un zinātne. Zinātne un mēs".
 3.00 "Dzīvokļa ietaujums".
 4.05 "Vasarņica".
 5.00 "Zvaigžņu satikšanās".

TV 3

5.00 "Zīpas 2". Seriāls.
 5.50 "Pēdējais īstais vīrs 4". Komēdijseriāls.
 6.25 "Animācijas seriāli".
 7.55 "Divarpus viru 6". Komēdijseriāls.
 8.55 "Ipašo uzdevumu vienība "Hawaii 5-0" 6". Seriāls.
 9.50 "Kāsla metode 7". Seriāls.
 11.00 "Televīzijas skatlogi".
 11.15 "Simpsoni 27". Animācijas seriāls.
 11.40 "Mazas telpas - lielas idejas! 4". Realitātes šovs.
 12.35 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
 13.50 "Tētkā meitinas. Superlīgavas". Seriāls.
 14.55 "Draugi 10". Seriāls.
 16.00 "Spēļu šovs "Candy Crush".
 17.00 "Mazas telpas - lielas idejas! 4". Realitātes šovs.
 18.00 "Divarpus viru 6". Komēdijseriāls.
 19.00 "TV3 zīpas".
 19.30 "Bez tabu".
 20.20 "Mazā lielā zvaigzne". TV šovs.
 21.35 "Ņujorkas taksometrs". Kriminālkomēdija.
 23.35 "Slepes pa gaisu". Drāma.
 1.45 "Simpsoni 27". Anim. seriāls.
 2.05 "UgunsGrēks 3". Seriāls.
 3.45 "TV 3 zīpas". Atk.
 4.10 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vislabākais".
 6.30 "Šodien".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vislabākais".
 7.30 "Šodien".
 8.00 "Šodien".
 8.10 "Ārsts".
 9.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Juras velni. Viesulis 3". Sprauga sīzeta seriāls.
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtējs notikums".
 14.00 "Tikšanās vieta".
 16.00 "Šodien".
 16.25 "Izmeklēšanu veica...".
 17.25 "DNS".
 18.25 "Ārkārtējs notikums".

LTV 1

5.00 "1000 jūdzes Ķīnā". Atk.
 5.30 "100 līdz 100". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "700 pasaules brīnumi. Kuba". Atk.
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 9.35 "Atmaksa". Seriāls.
 10.35 "Televīzijas skatlogi. *Top-Shop* piedāvā".
 10.55 "Kurts Fridrihsons". Dok. filma.
 12.15 "Citādi latviskais". Atk.
 12.45 "Televīzijas skatlogi. *Top-Shop* piedāvā".
 13.05 "Latvijas kods. Cukurvate, deguļāči un monocikls".
 13.35 "Momentuzņēmums". Atk.
 13.50 "Lēna, mana muža mīlestība". Seriāls.
 14.40 "Televīzijas skatlogi. *Top-Shop* piedāvā".
 15.00 "Krustpunktā".
 16.05 "Atmaksa". Seriāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 18.00 "Dienas zīpas".
 18.56 "Ceturā studija".
 19.30 "Gatavo dabā 2".
 20.30 "Panorāma".
 21.15 "1.1. Aktuālā intervija".
 22.05 "Apokalipse. Nebeidzamais karš". Dok. daudzsēriju filma.
 23.00 "Nakts zīpas".
 23.15 "Pacietības mērs". Drāma.
 1.00 "Aiz kraujas rudzu laukā". Drāma.

LTV 7

5.00 "Aktuālie pasaules jautājumi. "Islāma valsts" gūstā: jaunas jeziņu sievietes pārbaudījums". Dok. filma.
 5.30 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvija". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.03 "Piedzīvojums dabā". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāli".
 7.25 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 7.55 "Latvijas gredzens. Latgale. Koncertizrāde "Rakstiem un skaņai". Atk.
 9.20 "X faktors Lielbritānijā 12". Dokumentāls seriāls.

9.45 "2018. Latvijas hronika". Atk.
 10.00 "Engļu māja". Seriāls.
 11.00 "Muhtars atgriežas 2". Seriāls.
 11.55 "Divi vienā". Seriāls.
 12.55 "Punkti uz i". Diskusiju raidījums. Atk.
 14.30 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 15.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvija". Atk.
 15.30 "Ivāns". Dok. filma.
 17.00 "Dzīve šodien".
 18.05 "Muhtars atgriežas 2". Seriāls.
 19.00 "Šovakar. Zīpas".
 19.35 "Drosmīgie: no viena zemes pola līdz otram". Dokumentāla filma.
 20.05 "Ekvatora pērle Kolumbija". Dok. daudzsēriju filma.
 21.05 "SOKO Štutgarte". Seriāls.
 22.00 "Pa neierastiem ceļiem". Dok. seriāls.
 23.00 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā 2018". Atk.

LNT

1.10 "Drosmīgie: no viena zemes pola līdz otram". Dokumentāla filma.
 1.40 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 5.00 "Karamba". Humora raid. 5.25 "Tīgo uzvaras bals".
 5.50 "Animācijas seriāls".
 6.00 "900 sekundes".
 8.10 "Daktere Kvinna 2". Seriāls.
 9.20 "Lieliskais gadsimts". Seriāls.
 10.25 "Televīzijas veikali".
 10.40 "Doktors Mārtins". Seriāls.
 11.40 "Salas ārste. Jauns sākums Maurīcija". Romantiska drāma.
 13.45 "Televīzijas veikali".
 14.00 "Degpunktā".
 14.30 "Mūsu Čārlijs 15". Seriāls.
 15.30 "Doktors Mārtins". Seriāls.
 16.35 "Krist kārdinājumā". Seriāls.
 17.40 "Mani virtuves noslēpumi 9". Kulinārijas šovs.
 17.50 "Zīpas sešos".
 18.00 "Mani virtuves noslēpumi 9". Kulinārijas šovs.
 19.00 "Sievšķīgās atbības". Seriāls.
 20.00 "LNT zīpas".
 20.40 "Degpunktā".
 21.10 "Mīla piekrastē". Melodrama.
 23.05 "Amerikāni 3". Seriāls.
 24.00 "*Dzīve* brīvdienās 4".
 0.30 "Sievšķīgās atbības". Seriāls.
 1.20 "Daktere Kvinna 2". Seriāls.

2.05 "15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru".
 2.30 "Degpunktā". Atk.
 2.50 "900 sekundes". Atk.

TV 3

5.00 "Zīpas 2". Seriāls.
 5.50 "Ildienas ainavas". Komēdijseriāls.
 6.25 "Animācijas seriāli".
 8.10 "Pasaules smieklīgāko videokurtozu "Top10"". Piedzīvojumu filma.
 8.40 "Dzūngļu grāmata".
 11.00 "Televīzijas skatlogi".
 11.15 "Simpsoni 27". Anim. seriāls.
 11.40 "Mazas telpas - lielas idejas!" Realitātes šovs.
 12.35 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
 13.45 "Tētkā meitinas: superlīgavas". Seriāls.
 14.55 "Draugi 9". Seriāls.
 15.55 "Viss pa jaunam!" Seriāls.
 17.05 "Mazas telpas - lielas idejas!" Realitātes šovs.
 18.00 "Divarpus viru 6". Seriāls.
 19.00 "TV3 zīpas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Viss pa jaunam!" Seriāls.
 20.55 "Kobra 11-23". Seriāls.
 22.00 "Speciālo uzdevumu vienība *SWAT*". Seriāls.
 23.00 "Zīpas 3". Seriāls.
 24.00 "Brūnietka stāsts".
 2.35 "UgunsGrēks 2". Seriāls.
 3.35 "TV3 zīpas".
 4.05 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vislabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vislabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vislabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vislabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.10 "Maļceva".
 9.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Juras velni. Viesulis 3". Sprauga sīzeta seriāls.
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtējs notikums".
 14.00 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs.
 16.00 "Šodien".
 16.25 "Izmeklēšanu veica...".
 17.20 "DNS".
 18.25 "Ārkārtējs notikums".
 19.00 "Šodien".

19.55 "Raidījuma pamatā - reāli notikumi".
 20.35 "Izmitināto kolonija". Seriāls.
 23.50 "Advokāts". Detektīvseriāls.
 0.50 "Šodien".
 1.00 "Advokāts". Detektīvseriāls.
 2.00 "Draņnieks". Detektīvseriāls.
 5.20 "Aleksandrs Zurbins. Melodijas piemīņai".

PBK

5.55 "*Euronews*". Informatīvs raidījums.
 6.20 "Zīpas".
 6.25 "Animācijas filmas".
 6.55 "Labrīt!"
 9.00 "Zīpas".
 9.30 "Šodien - 23.aprīlis. Diena sākas".
 10.10 "Esi veselis!"
 11.25 "Zīpas".
 11.55 "Zorge". Seriāls.
 14.05 "Zīpas".
 14.25 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.
 15.30 "Precamies!"
 16.25 "Vīriēši un sievietes". Šovs.
 17.25 "Vakara zīpas".
 17.50 "Patiesībā". Sarunu šovs.
 18.55 "Lai runā!". Sarunu šovs.
 20.00 "Laiks".
 20.30 "Latvijas laiks".
 21.00 "Labāk nekā cilvēki". Seriāls.
 23.15 "Vakars kopā ar Ivanu Urgantu".
 23.50 "Nacionālās drošības aģents". Seriāls.
 1.45 "Lielā spēle".
 2.35 "*Euronews*".
 3.15 "Līgavu pilseta". Drāma.
 4.45 "Smieklīgi videoklipi".
 5.00 "Moderns spriedums".

Kanāls 2

8.40 "Mani remonta noteikumi 2". Realitātes šovs.
 9.40 "Izdzīvotāji 31". Šovs.
 11.10 "Randiņš - katastrofa 2". Realitātes šovs.
 11.35 "Mežoniņās zemes". Seriāls.
 12.40 "Lieliskais gadsimts. Kosema". Seriāls.
 13.45 "Iepazīsties - mazie Fakeri!" Komēdija.
 15.45 "Mūzika".
 16.00 "Randiņš - katastrofa 2". Šovs.
 17.00 "Soli pa solim 2". Seriāls.
 17.30 "Gandrīz ideālas vakariņas 2". Kulinārijas raidījums.
 18.30 "Mani remonta noteikumi 2". Realitātes šovs.
 20.10 "Intrigante". Seriāls.
 21.00 "Harijs un Megana. Karaliskais romāns".
 23.05 "Kailā pievilcība". Šovs.
 0.05 "Mūzika".

joprojām dzīva

Foto - A.Ločmelis

Liela saime. Proļu ģimene par ciemiņu trūkumu Lieldienās sūdzēties nevar. Līdz ar tuvākajiem radniekiem par labsajūtu mājās allaž gatavi parūpēties arī mīļie Lieldienu truši un vieni no pavasara saulgriežu simboliem – mazie cālēni. Attēlā no kreisās puses: Evīta, Viesturs, Agrīta, Vitālijs ar jaunāko meitiņu Aneti, un Renārs.

daudzas pozitīvas lietas. Viena no tādām ir stingrība, arī cieņa pret vecākiem cilvēkiem, pašcieņa, pieklājība, strādīgums, kā arī tas, ka ikviens darbs ne tikai jāizdara līdz galam, bet arī jāpaveic kvalitatīvi. Tās ir vērtības, kuras tagad cenšamies nodot arī saviem bērniem,” uzsver Vitālijs.

Saticību un uzvaru olu kaujās!

Jaunie vecāki gan atzīst, ka, neatkarīgi no audzināšanas ģimenē, bērni uzturas arī citā vidē. Līdz ar to jaunieši mēdz paņemt daļiņu no katras sev apkārt esošās sabiedrības, kas ne vienmēr ir tās pozitīvākās vērtības. Savukārt jautāti, cik, viņuprāt, šodien lielā cieņā ir ģimenes vērtības, kas tik ļoti iet roku rokā arī ar dažādu svētku svinēšanu un to tradīciju piekopšanu, Agrīta un Vitālijs stāsta, ka agrāk cilvēki notikumiem vairāk ļāva plūst savā dabiskajā ritējumā. “Ļaudis nebija tik ļoti steidzīgi. Savukārt mūsdienās cilvēkiem nereti nav pat laika tā pamatīgāk aprunāties, jo ir nepārtraukts laika trūkums. Arī mums nereti šķiet, ka dienas paiet kā vāverēm ritenī – vienā skriešanās, kad darbam nevar redzēt ne gala, ne malas. Turklāt, kā saka, mūžīgā skriešana pārņēmusi arī lauku vidē dzīvojošos. Kopumā dzīvei laukos gan nav nekādas vainas. Šeit dzīves vide ir dabiskāka. Smejoties arī sakām, ka, izejot ārā uz ielas pilsētā, visi tevi pamana. Savukārt dzīvojot laukos, vienīgi, kas tevi pamana, ir lopīņi un piemājas dzīvnieciņi, kuri nemitīgi no tevis kaut ko sagaida un prasa,” stāsta jaunie vecāki.

Vitālijs un Agrīta arī izsaka nožēlu, ka mūsdienās cilvēkiem dažādu svētku, tajā skaitā Lieldienu, svinēšana mēdz būt rokrokā ar pārlieku alkohola lietošanu. “Dažkārt mēdzam teikt: “Cilvēki, kuri, kā saka, vēlas aktīvi lietot alkoholu, zina, ka braukt pie mums ar šādu mērķi ir bezjēdzīgi.” Protams, pret dažādām lietām nevajag attiekties kategoriski noraidoši, bet visu jādara ar mēru. Tajā pašā laikā ir ļoti bēdīgi dzirdēt, kad ģimenes izposta pārmērīga alkohola lietošana. Tādēļ ikvienam Lieldienās novēlam saticību ģimenēs, būt atvērtākiem pret apkārtējiem, kā arī uzvarēt olu kaujās!” vēl Agrīta un Vitālijs.

Olu apdarināšana dekupāžas tehnikā. Agrīta atklāj, ka šogad pamēģināja arī kādu neparastāku olu krāsošanas veidu – dekupāžu (attēlā). Tās tehnika paredz salvešu izmantošanu. Vispirms jāuzvāra olas un jāizveido lime (ciete jāsajauc ar ūdeni). Pēc tam jāizvēlas piemērota salvete, jāatdala tās virskārta, jāpieliek plānā salvetes kārtā pie olas un tā jāapsmērē ar limi - virzienā no centra pie malām. Tādējādi olas sanāk košas.

Foto - no personīgā arhīva

Pavasara vēstneši – cālēni. Līdz ar Lieldienu tuvošanos ne mazāk priecīgu vēsti nesusi arī ģimenes piemājas saimniecība. Tur aprīļa sākumā izšķīlās 18 mazi cālēni, kuri līdz ar garaušiem zaķiem, trušiem un krāsainām olām tradicionāli tiek dēvēti par Lieldienu simboliem. Turklāt vēl daļa olu inkubējas.

Foto - no personīgā arhīva

Brīvbrīdi sagatavoja A.Ločmelis

CILVĒK ZIŅAS

Mastarīgas kapu zvans piedzīvo atdzimšanu

Šis Lieldienu tiem, kuru piederīgie atdusas Lazdukalna pagasta Mastarīgas kapos, būs īpašs un skaists, jo aprīļa sākumā kopīgiem spēkiem un pūliņiem beidzot atjaunots vecais kapu zvans. Cilvēki priecājas, ka pamazām izdodas kapsētu padarīt aizvien sakārtotāku un pievilcīgāku, un, kas pats galvenais – tas viss, pateicoties pašu iniciatīvai un darbam. Vasarā Mastarīgas kapsētā pamatīgas pārmaiņas piedzīvojusi altārmājiņa, kurā tagad ir viss nepieciešamais aprīkojums, uzlikts arī jauns žogs. Tagad pienāca kārtā vecajam kapu zvanam, kas sākotnēji bija uzstādīts uz cementa stabiem. Padomju laikos, kad cementa stabi nolūza, tika pieņemts lēmums zvanu ar visu rāmi iekārt starp divām lielām priedēm. “Tagad, kad altārmājiņa ieguvusi jaunu veidolu, sapratām, ka jāatjauno arī kapu zvans, tādēļ nolēmām atkal vākt ziedojumus. Ziedoja, cik nu kurš varēja. Taču vislielākais paldies par uzņēmību un ieceres realizēšanu rugājietim Staņislavam Karelīm, kurš pats visu saprojektēja, sarunāja metinātājus un vīrus ar tehniku, kuri palīdzēja uzstādīt atjaunoto zvanu. Ar tehniku un palīgiem ļoti daudz strādāja arī Gints Būdnieks, Ilgonis Zizlāns un Raimonds Trubņiks,” stāsta Mastarīgas kapos apglabāto piederīgie. Viņi visi kā viens atzīst – pirms Lieldienām padarīts liels un svētīgs darbs, par ko sirds gaviļē.

Foto - no personīgā arhīva

Tagad kā no jauna. Vietējie iedzīvotāji un Mastarīgas kapos apglabāto tuvinieki priecājas, ka īstenojusies vēl viena laba iecere. Turpat sešus metrus augstais kapu zvans ieguvis otro elpu – rāmis un pārējās metāla detaļas tapušas no jauna, bet vecais zvans pārkrāsots.

Foto - no personīgā arhīva

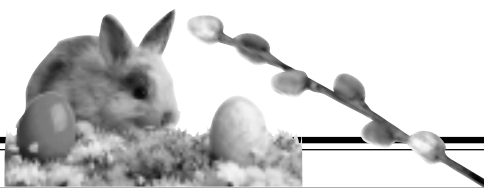
Darīts! Zvana uzstādīšanas darbi ilga divas dienas, kuru laikā vīri ar tehnikas palīdzību sagatavoja visu nepieciešamo, lai zvanu varētu uzstādīt. Šis darbs prasīja ne mazums pūļu un meistarības, taču kopīgiem spēkiem to izdevās paveikt.

NEDĒĻAS CITĀTS

“Ja saliek kopā trīs, četrus nabagus, bagāts jau nebūsi.”

(Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore par pašvaldību reformu)

Redakcija atvainojas visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvainojušas vai aizvainos

Saruna par latviešu tautas tradīcijām, muzicēšanu un to, kas apkārt

“... un atkal griezīsimies dzīves ratā”

Loginu saime - baltinaviete SOLVETA LOGINA ar meitām Eliju un Sonoru - muzicē un dzied dažādos pasākumos - gan sabiedrīkos, gan privātos. Loginu saime ar mūziku un dziesmu kuplināja sieviešu deju kopu sadanci “Lobs ar lobu sazatyka” Baltinavā, darīja dzīvespriecīgāku liktenstāstu izrādē “Apsolitā zeme”, ko iestudējis amatiereteātris “Palādas”, bet maijā dosies spēlēt uz Kurzemi. Izņēmums nav arī tradicionālie latviešu tautas svētki.

Tuvojas Lieldienas - atdzimšanas un pavasara svētki. Latviešiem ir vairāki tradicionālie latviešu tautas svētki. Kuriem no tiem pašai un ģimenei tuvāki?

-Jā, latviešiem ir, manuprāt, trīs būtiskākie svētki - Lieldienas, Jāņi un Ziemassvētki, kas dzīvo no senatnes cauri dažādiem laikmetiem un ko atzīmējam gadu no gada. Arī Latvijas valsts iesaistās šo svētku svinēšanā, piešķirot vairākas brīvdienas, kuplinot tos ar dažādiem kultūras pasākumiem. Lai gan latviešiem tradicionāli vajadzētu būt četriem būtiskiem svētkiem, gada ritējumā iekļaujot arī Miķeļdienu, bet kaut kā izveidojies, ka to neizceļ, laikam jau apjumības mums nav tik svarīgas. Man pašai katri no šiem svētkiem rada citādas izjūtas, - atbilstošas gadalaikam. Tā kā, gadam iesākoties, pirmās ir Lieldienas, tad tās manī līdz ar pavasari pamodina enerģiju. Gribas darboties, klausīties pakāpenisko dabas atmošanos - putnus, vēju saules spīdumā un zāles rotā. Man ļoti patika šī gada aprīļa pirmā siltā nedēļa. Lai baudītu dabu, kopā ar vīru un jaunāko meitu pat devos nelielā izbraucienā ar laivu pa vietējo Kuhvas upi. Šķita, ka Lieldienas ir jau tepat. Jāņi savukārt ienāk ar ziedu smaržu, lielo dziedāšanu, isāko nakti, bet Ziemassvētki atnes krāsns siltumu, mieru un klusumu.

Ar ko asociējas bērības Lieldienas?

-Lieldienas kopš bērības man asociējas ar lielo gavēni, kad mamma neļāva dziedāt un dancot pa māju, teica, ka jācēšas uzvesties klusi. Tālāk bija jāpārdzīvo būtiskā diena - Lielā piektdiena, kad bija jāatturas no gaļas, piena un olu ēdieniem. Ir palicis prātā, ka vecāki vienmēr tās dienas ēdienkartē piedāvāja vārītas pupas vai zirņus, ķiseļi, zivju produktus un, protams, baltmaizi. Klusā sestdiena iesākās ar rīta Svēto Misi Baltinavas baznīcā, jo tieši šajā dienā svētīja uguni, un man vienmēr bija jāatnes ogles uz mājām no šī ugunsakura. Vēlāk, kad pārnācu mājās, sākās olu krāsošana, tad mēs ar māsu varējām daudz un plaši izvērsties. Lieldienu olas visvairāk krāsojām sīpolu mizu novārījumā, vēlāk izdomājām, ka vajag pamēģināt siena *trukā* (siena smalkumos) un melleņu ievārījumā. Melleņu ievārījumā oliņas sanāca īpatnēji rozā krāsā. Tālāk sekoja pašas Lieldienas, kad agri no rīta devāmies uz baznīcu, lai piedalītos galvenajā Misē, un te arī aizsākās mūsu ar māsu pirmais gājieni procesijā ap baznīcu aukstā laikā, un trīs reizes. Bet tieši šajā lietā, šķiet, slēpās vislielākais emociju vilnis. Vēlāk, jau ejot mājās, sākās īsta jautriība, dziedājām, dejojām un priecājāmies, gaidījām ciemos krusttēvu un krustmāti, kuri dāvāja mums krāsotas oliņas. Lieldienu zaķa manā bērība nemaz tā īsti nebija. Tieši krusttēvs atnesa visskaistākās Lieldienu oliņas, šķita, pat pārākas par mūsu pašu.

Un tagad?

-Tagad manā ģimenē ir kaut kas līdzīgs, tikai man šķiet, to gavēni mēs esam mazliet savādāk pārkārtojuši un noteikuši katrai dienai uzdevumu, kas jāizdara, piemēram, kāds labs darbs otrām vai sporta stunda, radošā stunda, katrs kādā reizē ir organizators. Lielajā piektdienā pieturos pie līdzīgas ēdienkartes, bet balto maizi cenšos izcept pati. Klusajā sestdienā nu jau Lieldienu oliņas krāso manas pašas meitas, es tikai pakatos rezultātu. Lieldienas paiet vispirms ar Svēto Misi baznīcā, tagad baznīcas procesijā iet nu jau manas meitas, vēlāk braucam uz Vectilžu pie vecmammās un vectēva, bet vakara gaitā ir svētku koncerts, kurā piedalāmies kopā ar Vectilžas folkloras kopu “Saime”.

Cik liela loma Lieldienās ir senču tautas tradīcijām, cik - reliģiskajām?

-Man liekas, ka šobrīd Lieldienu svinēšanā tomēr lielāko procentu aizņem reliģiskās tradīcijas. Tautas tradīcijas izmanto mazāk. Pirmkārt, Lielā diena (diena un nakts vienā garumā), kas vēsturiski ir vecāka, nemaz nesakrīt datumos ar mūsdienu Lieldienām. Jā, piekritīšu, olu krāsošanas, ripināšanas un šūpošanas tradīcijas kaut kādā ziņā ir mazliet vecākas, bet ne tik daudz. Gavēnis ir reliģiska tradīcija, kā arī atturēšanās no gaļas ēdiena, domāju, mantota no praktiskuma viedokļa. Lieldienās visvairāk mani uzrunā Vissvētākā Sakramenta adorācija no Zaļās ceturtdienas līdz Lieldienu rītam, kad

Loginu saime Rogovkā. Loginu saime spēlē Baltinavas amatiereteātra izrādē “Apsolitā zeme” Rogovkā. Solveta plāno savākt Baltinavas puses tautasdzīvas, ko turpmāk amatiereteātris varētu izmantot savās izrādēs.

baznīcā ir iespēja pagābt ar ģimeni, kopā lūgties.

Kur un kā Lieldienas svinēsiet šogad?

-Šogad mēs brauksim, kā vienmēr, ciemos pie vecmammās un vectēva uz Vectilžu, kur piedalīsimies arī Lieldienu koncertā. Vectilžas folkloras kopa “Saime” sagatavojuši īpašu muzikālo priekšnesumu - nosauksim to par “Pavasara troksni”, ko izpildīsim uz dažādiem sadzīves priekšmetiem, tostarp uz spaiņiem. Tur jādzird pavasaris - sulu laiks, putnu dziesmu laiks, pērkona laiks, dabas saskaņotā ritma laiks.

Kad un kā sākās Loginu saimes kopā muzicēšana?

-Muzicēšana manī laikam jau ir kopš bērības. Kad biju maza, ar interesi skatījos, kā spēlē ermoņikas (garmošķas) vietējie kaimiņu puīši. Toreiz šķita, ka nu ir īsti svētki. Kā nāk viņi ciemos vai ballīte kaimiņos, tā šie spēlē. Galvenais spēlmanis toreiz bija Juris Mežals no Danskiem ar dziesmām “Zied zilās puķes meža malā” un “Kad klētiņā dusēsi tu”. Dziedātājas arī bija kaimiņos Lucija Mežale, kas pirmā uzsāka dziesmas “Oi, egle, egle” un “Oi zaļo dai leidacine”. Mēs ar māsu to bērībā aizšķūnīša atdarinājām. Es biju jaunāka un īsti nesapratu, kā dziedāt, bet, kad atceros māsas dziedāšanu, tā bija izcila. Šobrīd daudzi saka, ka man vecāmate bijusi liela dziedātāja - kur gājusi, tur dziedājusi, bet es viņu nesatīku. Zinu, ka vectēvs bija kalējs, jo tautas muzikants Andrejs Rancāns man mazai uzdeva jautājumu, vai es esot kalēja Staņislava mazmeita? Priecājos, ka māte bija stāstījusi, tādēļ teicu: “Jā.” Ermoņikas spēlēt iemācījos, jau liela būdama. Kaut kas mani iekšēji tirdīja, un sāku intensīvi trenēties. Turēju pat pie gultas un ņēmu rokās brīvā brīdī. Folkloras kopu “Saime” vadu nu jau gandrīz 12 gadus, ermoņikas tajā spēlēju kādus 8 gadus. Vēlāk pienāca klāt arī mani bērni. Meitenes mācījās mūzikas skolā, viena - klavieres, otra - vijoli, tagad folkloras kopā vecākā Elija ir balss dziedātāja un galvenā bundziniece, bet Sonora spēlē vijoli un dzied. Pēdējā laikā, šķiet, sabiedrības lūgums mūs visas trīs ir kaut kādā ziņā nodalījis no pārējā kolektīva, vairāk aicina dziedāt un spēlēt trijātā, tāpēc sabiedrībā parādāmies kā Loginu saime. Esam spēlējušas daudzās dzimšanas dienu ballītēs, Jāņu nakts pasākumos, mičošānā kāzās, teātra izrādēs u.c. Pēdējais vērtīgākais bija spēlēt Baltinavas teātra izrādē “Apsolitā zeme”. Tas, šķiet, bija lepnis, jo varēja piedalīties mūsu puses autorarba un teātra apvienojumā, kurā mēs ienesām arī savas dzimtas pārmanotās dziesmas un mazu tradīciju atainojumu. Gavēni cenšamies atturēties no liekas muzicēšanas, bet jau 4.maijā mums jādosas spēlēt uz Kandavu.

Kad un kā tas iegrozījās, ka kļuvāt par folkloras kopas “Saime” vadītāju?

-Tas bija gandrīz pirms 12 gadiem, kad sapratu, ka vietējo vidi var izmainīt tikai cilvēks pats. Auga bērni, un gribējās, lai

tiem ir vairāk nekā tikai paēst. Uz vietas nebija pulciņu pašiem, bet kaut ko gribējās, tādēļ garāmejojot reiz vietējās sievas satikāmes autoostā un nolēmām dibināt kolektīvu. Bērnus sāku vest arī uz mūzikas skolu. Kad meitenes bija mazas, domāju, ka kopā visas spēlēsim volejbolu, bet to, ka muzicēsim, pat nevarēju iedomāties. Ja kāds teiktu, tad es atbildētu, - muļķis. Bet izrādās, Dievam tajā visā sava darišana, un, kā redzams, viss ir pavisam citādi.

Esat arī ģimeņu biedrības “Saime” valdes locekle. Ar ko nodarbojas biedrība?

-Strādājot Tilžas Uzņēmējatbalsta un informācijas centrā, man bija iegūta pieredze nevalstisko organizāciju darbībā un projektu rakstīšanā, tādēļ dibinājām ģimeņu biedrību. Tad rakstījām projektus, pakāpeniski ar to uzlabojām vietējo vidi. Vienā projektā uzlabojām diķi, tur vedu bērnus peldēties, lapenē gaidījām ciemiņus - citas folkloras kopas. Bija jauki. Šķiet, toreiz mūsu pieņemtie lēmumi bijuši pareizi. Šogad mana jaunākā meita mūzikas olimpiādē ieguva 2.vietu Latvijā, tātad pūles kopā visiem nav bijušas veltas. Vecākā meita beigs 12.klasi. Bērni izaug, lai mūsu darītais tagad paliek citiem. Nāk jauni, lai tie atnes savas pārmaiņas.

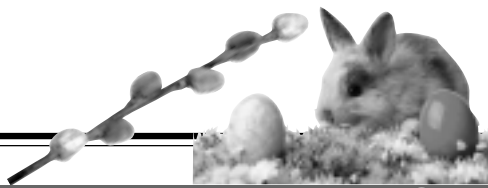
Kā tapa Loginu saimes skaistie tērpi, ar ko uzstājaties?

-Kad bērni sāka piedalīties folkloras kopā, viņiem nebija tērpu. Toreiz pirmo reizi bijām nolēmušas visas trīs dziedāt Vectilžas muzikantu saietā, gribēju, lai ir labāk. Aizbraucu Balvos uz audumu veikalu, iegāju, apskatījos, ka var kombinēt, un nopirku divus linu audumus - pelēki rūtaino un lillā vienkrāsaino, un atbilstošus diegus. Nācu mājās, sāku mērit, griezt un šūt, svarīgi bija, lai piešķirtu tērpiem vienkāršību. Trīs dienas no vietas šuvu, tad šķita, ka trūkst akcentiņa, pirkur atkal baltu audumu un sašuvu visām lakatus. Gāja laiks, visi brīnījās, kur mums tādi tērpi, esot droši vien dārgi. Sākumā nestāstīju, ka pati šuvu, bet vēlāk gan. Daudzi neticēja. Tagad no tiem pirmajiem esam jau izaugušas, vajadzēja pāršūt. Atkal gāju uz veikalu, bet tāda auduma nav, pirkur pelēko linu un kombinējot esam kleitās. Tā kā mums, lai būtu atpazīstamība arī pasākumos, kas nav saistīti ar folkloru, pasūtījām T-krekļus ar saviem vārdiem, atainotu savu instrumentu, uzvārdu un pirmo dziesmu.

Pērn bija Latvijas simtgades jubileja, lielle Dziesmu svētki. Kam gatavojaties tagad?

-Pēc 100-gades svinēšanas esam paņēmuši tādu kā pauzi jeb rāmāku dzīvi. Saprotam, ka nepieciešams mainīties. Šķiet, ar to, kas ir, tālāk tikt vairs nebūs iespējams, tādēļ rakstījām projektu. Skatīsimies, varbūt tas nesīs jaunas pārmaiņas, un noteikti tad atkal griezīsimies dzīves ratā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Informē VUGD

Uguns ar vēju var iedzīt lamatās

Pavasaris Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD) ir viens no karstākajiem darba laikiem. Šogad sevišķi saspringta izrādījies aprīļa pirmā nedēļa, kad VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas ugunsdzēsēju glābēju komandas devās dzēst sauso zāli līdz pat septiņām reizēm diennaktī. Līdz 15. aprīlim Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados kūla dzēsta 32 reizes.

VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors, kapteinis ULDIS KEIŠS atklāj, ka šogad bijušā Balvu rajona teritorijā pirmais izsaukums par kūlas degšanu saņemts 23.martā, kad Balvu novada Bērzkalna pagastā dega sausa zāle 100m² platībā. Savukārt Latvijā pirmie kūlu sāka dedzināt Ugālē - jau 21.februārī.

Mūsupusē šajā pavasarī līdera pozīcijās kūlas ugunsgrēku skaita ziņā izvirzījies Lazdukalna pagasts, kur sausa zāle degusi septiņas reizes, bet otrajā vietā ierindojies Rugāju pagasts – turp ugunsdzēsēji devās četras reizes. Līdz 15.aprīlim kūla degusi (platība norādīta kvadrātmetros): sešas reizes Lazdukalna pagastā (5 000), (30 000), (500), (20 000), (503), (10 000) (5000); divas reizes Vecumu pagastā (10 000), (20000); divas reizes Kubulu pagastā (900), (20 000), vienu reizi Kupravas pagastā (5000); vienu reizi Balvu pilsētā (500); četras reizes Rugāju pagastā (325), (400), (2 000), (10 000); divas reizes Briezuciema pagastā (500), (500); divas reizes Viļakas pilsētā (70), (1000); vienu reizi Šķilbēnu pagastā (20000); vienu reizi Medņevas pagastā (30 005); divas reizes Viksnas pagastā (10 000), (3 000); trīs reizes Bērzkalna pagastā (15 000), (100), (300); vienu reizi Krišjāņu pagastā (5 000); divas reizes Bērpils pagastā (20 000) un (200 000), kā arī vienu reizi Balvu pagasta Naudaskalnā (3000). Lielākais 2019.gada kūlas ugunsgrēks mūsupusē 6.aprīlī skāra 200 tūkstošus kvadrātmetru lielu platību Bērpils pagasta Bonifacēvā. Tikai pateicoties veiksmei un ugunsdzēsēju profesionalitātei, pagaidām mūsupusē kūlas ugunsgrēkos nav cietis neviens cilvēks.

VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors, kapteinis Uldis Keišs, atbildot uz jautājumiem, uzsver, ka nereti cilvēki nenovērtē, cik bīstama var izvērsties kūlas dedzināšana. Tās laikā var ne tikai iedzīvoties pamatīgos materiālos zaudējumos, bet sabojāt arī veselību vai pat zaudēt dzīvību.

Vai visos gadījumos par kūlas dedzināšanu piemēro sodu?

-Likums nosaka, ka zemes īpašniekam jānodrošina, lai viņa īpašumā nenotiek kūlas degšana. Tas nozīmē, ka lauks ir jānopļauj. Dažreiz, izskatot administratīvo lietu, cilvēks pasaka, ka viņš to zemi ir nopircis ziemeļi un nevarēja zināt, ka zāle tur nav bijusi pļauta, bet pavasarī nopļaut sauso zāli ir grūti. Cilvēki nosauc dažādus iemeslus. Tādēļ sākumā izvērtējam katru gadījumu atsevišķi, cilvēcīgi un ne vienmēr piemērojam sodus.

Kādos gadījumos no soda neizbēgt?

-Ja pieķeram aiz rokas, dedzinot kūlu.

Kā to var izdarīt, jo cilvēks var apgalvot, ka viņš tajā brīdī nevis dedzina, bet gan dzēš degošo zāli?

-Savulaik sēdāmie vieglajās automašīnās un braucām reidā. Skatījāmies, vai kaut kur kāds nodedzina kūlu. Redzot degošu zāli un līdzās esošu cilvēku, parasti var saprast - viņš dzēš vai vienkārši uguni pieskata. Novērtējam arī sausās zāles garumu. Ja zāle ir gara, tad attiecīgi šis saimnieks nav zemi kopis, bet tagad vienkārši to zāli nodedzina. Tad apstājamies un sastādām protokolus, pamatojoties uz to, ka īpašumā notikusi degšana un īpašnieks nav nodrošinājis, lai kūlas degšana nenotiktu.

Pavasari, sakopjot savus īpašumus un mazdārzīņus, cilvēki dedzina zaru un atkritumu kaudzes. Kā to darīt droši, lai uguns neizplatītos tālāk, piemēram, uz līdzās esošo mežu?

-Pirmkārt, nedrīkst kraut lielus ugunsgrēkus, jo vējš dzirksteles

var aiznest kaut kur tālāk. Ugunsgrēkam jābūt speciāli ierīkotā vietā, kas ir vai nu aplūkta ar akmeņiem, vai kā citādi norobežota nodrošinot, ka uguns neizplatīsies tālāk. Vienmēr klāt jābūt cilvēkam. Ja redzam, ka deg ugunsgrēks un tam līdzās neviena nav, tas jau ir sodāms pārkāpums. Pie ugunsgrēka noteikti jābūt arī dzēšanas līdzeklim, piemēram, spainim ar ūdeni vai smiltīm. Dedzināt vajag saprātīgi. Nevajag kraut lielas zaru kaudzes un vienkārši pielaist tām uguni. Ja daudz dedzināmā, tas jādara pamazām, sadalot mazākās kaudzītēs. Nedrīkst dedzināt dažādus plastmasas un tamlīdzīgu materiālu izstrādājumus. Ir konteineri, kur tos var izmest.

Ja nelaime jau ir notikusi un sausā zāle aizdegusies, ko darīt? Pašam skriet dzēst vai zvanīt ugunsdzēsējiem?

-Vispirms jāizvērtē situācija. Pašam jāaptver - vai es varu nodzēst, vai arī jāsauc palīgā ugunsdzēsēji. Ja platība nav liela un ir norobežota kaut vai ar grāvi vai kā citādi, un izskatās, ka uguns tālāk neizplatīsies, var mēģināt dzēst ar pašam pieejamiem līdzekļiem. Ja redzat, ka netiksiet galā, obligāti jāzvana uz 112. Nereti cilvēki pārvērtē savas iespējas, neapzinoties vēja spēku. Vējam pastiprinoties un pagriežot liesmu citā virzienā, cilvēks pat var nokļūt tādā kā slazdā un netikt ārā no liesmām. Ja zāle ir gara un pieturas stiprs vējš, liesmas var pacelties pat vairāku metru augstumā. Tās deg rūkdamas. Pats esmu dzēsis šādus ugunsgrēkus. Pirms daudzdiem gadiem piedzīvoju gadījumu, kad vecajai padomju laika ugunsdzēsēju mašīnai karstuma dēļ lauka vidū noslāpa motors, bet liesma virzījās tieši automašīnas virzienā. Tomēr ar slapju lupatu palīdzību izdevās ātri atdzēsēt degvielas sūkni un pagūt nobraukt no degošā lauka. Bet tas varēja beigties ļoti slikti.

Var nosaukt daudzus iemeslus, kāpēc nedrīkst dedzināt kūlu. Kuru Jūs uzskatāt par visbūtiskāko?

-Var aiziet bojā ne tikai īpašums, māja, bet cilvēks pats var apdegt vai pat zaudēt dzīvību. Protams, cieš arī daba. Dedzinot veco zāli, uguns var izplatīties nekontrolējami, nodedzinot īpašumus, mājas un mežus. Pirms daudziem gadiem piedalījies kūlas degšanas izraisīta ugunsgrēka dzēšanā Baltinavas pusē, kura laikā nodega gandrīz viss ciems – piecas mājas.

Balstoties uz savu ilggadējo pieredzi, varat pateikt - kūlas ugunsgrēku skaitam ir tendence pieaugt vai samazināties?

-Laikā, kad tikko sāku strādāt, pavasaros mums nebija brīvo dienu – diendienā visas automašīnas brauca uz kūlas ugunsgrēkiem. Nebija laika pat paēst – no viena izsaukuma uzreiz devāmies uz nākamo. Gadījās, ka, atbraukuši no ugunsgrēka, no zābakiem lējām nevis ūdeni, bet gan sviedrus. Varēja pat 200

gramu glāzi piepildīt. Tas notika gan karstuma, gan slodzes dēļ. Dzēšot māju vai kūlu, slodze ir atšķirīga. Dzēšot kūlu vai mežu, ir ļoti daudz jāpārvietojas, turklāt ar 20 kg smagu ūdens maisu plecā. Nereti gadās, ka ugunsdzēsējs pārkāršanas rezultātā vienkārši nokrīt zemē un ir jāsauc *ātrā* palīdzība. Salīdzinot ar tiem gadiem, tagad ir samērā maz kūlas ugunsgrēku.

Kas jādara, lai nepieļautu kūlas degšanu?

-Zāle ir jāpļauj. Tomēr gadās, ka aizdegas arī kārtīgi nopļauta pļava. Kāds nomet degošu izsmēķi, un uguns pat pa īsiem sausās zāles rugāju galiem liesmu izplata ļoti lielā platībā. Gribu atgādināt, ka visus datus par dzēstajiem kūlas ugunsgrēkiem nododam Lauku atbalsta dienestam. Līdz ar to zemes īpašniekam var samazināt no Eiropas Savienības saņemtos platību maksājumus.

Kurš ugunsgrēks Jūsu darba pieredzē bijis visbriesmīgākais?

-Lieli ugunsgrēki bijuši vairāki. Taču vienmēr visvairāk esmu baidījies, ka aizdegas tā sauktā *zālā māja* Brīvības ielā pie Balvu muižas. Šogad tas beidzot notika. Par laimi, šo ugunsgrēku ātri atklāja un ātri nodzēsa. Iztika bez cilvēku upuriem. Taču tas viss varēja beigties daudz sliktāk, jo tā ir ne tikai gadu laikā sausi izžuvusi koka māja, tur ir arī daudz gāzes balonu. Daudz kas varēja notikt.

Foto - I.Tušinska

Demonstrē ekipējumu. VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas vada komandieris Vadims Krivenko (foto) demonstrē kūlas ugunsgrēku dzēšanai domāto ar 20 litriem ūdens pildīto maisu, no kura ar smidzinātāja palīdzību apsmidzina uguns liesmas. Savukārt, ja ugunsgrēks kļuvis īpaši bīstams, ūdeni ar ugunsdzēsēju šļūtenu palīdzību ņem no automašīnā esošās trīs tonnu tilpuma mucas. Lai gan trīs tonnas šķiet daudz, strādājot ar divām šļūtenēm vienlaikus, ūdens beidzas jau aptuveni piecu minūšu laikā. "Stobri var padot līdz 8,3 litriem ūdens sekundē, tas ir aptuveni 500 litri minūtē. Cisterna iztukšojas aptuveni piecās minūtēs. Tādēļ cilvēkiem no malas šķiet, ka ugunsdzēsēji atbraukuši bez ūdens, jo uzreiz prasa, kur var to paņemt," iedzīvotāju maldīgos priekšstatus atspēko V.Krivenko. Tā kā ugunsgrēka laikā jānodrošina nepārtraukta ūdens padeve - kamēr viena automašīna dzēš, otra dodas uzpildīt ūdeni, lai jau pēc dažām minūtēm stātos iepriekšējās vietā. "Vada komandierim, ierodoties ugunsgrēka vietā, ātri jāizvērtē, cik ilgs laiks būs nepieciešams, lai automašīna varētu aizbraukt līdz ūdens uzpildes vietai un atgriezties notikuma vietā. No tā atkarīgs, cik ugunsdzēsēju mašīnas konkrētā ugunsgrēka dzēšanai būs nepieciešamas, lai nodrošinātu nepārtrauktu ūdens padevi," skaidro U.Keišs.

Par kūlas dedzināšanu paredzētie sodi

VUGD kontrolē "Ugunsdrošības noteikumu" prasību ieviešanu. Konstatējot pārkāpumu, uzsāk administratīvo lietvedību saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

Normatīvajos aktos paredzēti šādi sodi:

- Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) 179.panta 4.daļai par kūlas dedzināšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām 280 līdz 700 eiro.
- Atbilstoši LAPK 51.panta 2.daļai par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 140 līdz 700 eiro.
- Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīļa noteikumu Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" 21. punktu, zemes īpašniekiem (valdītājiem) jāveic nepieciešamie pasākumi, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana. Par šīs prasības pārkāpšanu atbilstoši LAPK 179.panta 1.daļai VUGD uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 30 līdz 280 eiro, bet juridiskām personām - no 280 līdz 1400 eiro.

Pamanot kūlas ugunsgrēku, nekavējoties zvani 112

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Satiec savu meistarū

Mīksto rotaļlietu pievilcība

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Meistares vadībā. Lūcija Šmite ir rokdarbniece jau kopš bērnu dienām. Padomju laikos adīšanasme palīdzēja sevi iepriecināt ar atšķirīgu tērpu, jo veikalos bija vienvēidīga un neinteresanta apģērba izvēle. Bez tam rokdarbi, arī rotaļlietu darināšana, ir sava veida atslodze, ko vakaros var savienot ar televizora skatīšanos. Lūcija priecājas par klubiņa aktivitātēm un sievu atsaucību, kuras nāk un kopā darbojas, neskopodamās ar savām prasmēm.

Maruta Sprudzāne

Akcijas "Satiec savu meistarū" laikā apmeklētājus sagaidīja daudz un dažādi pārsteigumi daudzos novados. Jau vienpadsmito reizi plašākai sabiedrībai bija iespēja iepazīties ar darbīgiem cilvēkiem, pavērot viņu prasmes, saglabātas un pārmantotas no paaudzes paaudzē, un arī pašiem pielikt savu roku šo prasmju izmēģināšanā.

Rugājos interesenti tikās ar Lūciju Šmiti, rotaļlietu darinā-

šanas meistari. Par šo iespēju bija parūpējies Rugāju dāmu klubīnš "Ūdensroze", kas jau astoto gadu atbalsta akciju "Satiec savu meistarū!". Resursu centra "Skreine" telpās jebkurš interesents varēja nākt un meistares vadībā darināt dažādas mīkstās rotaļlietas. Šim nolūkam izmanto dzijas, dabisko aitas vilnu, arī materiālus, kas jau bijuši lietoti iepriekš. Mērķis ir darināt glītas un pievilcīgas, ekoloģiski tīras un veselībai nekaitīgas mantiņas, kas priecē gan bērnus, gan pieaugušos. Starp akcijas dalībniecēm bija arī Velga Vīcupa. Viņa pārlie-

cinājās, ka rotaļlietu tapšanas process prasa lielu pacietību un arī prasmi adīt, tamborēt, šūt un tamlīdzīgu roku veiklību. Mīkstās rotaļlietas top no adījumiem, tamborējumiem, auduma gabaliņiem, ko sašuj kopā un piepilda.

Lūcija Šmite vērtē, ka meistarklases nodarbība visumā izdevās, lai gan varēja būt lielāka māmiņu un vecmāmiņu atsaucība. Pieredze liecina, ka dažiem patīk tikai vērot, kā top šādas lietas, citi toties paši labprāt mācās un ar prieku ada vai šuj. Tagad daudz ko var apgūt arī ar interneta palīdzību.

Apsveikumi

Ļauj dvēselei uzziēdēt teiksmainiem ziediem
no saphņiem, no ilgām, no ikdienas lietiem,
tai dvēseles stūrī, kur aizmidzis prieks,
lai uzziēd un rotājas pasakains zieds
ar cerību putekšņiem dvēseles vidū,
ar saulainām stīgām uz gaismu, kas stīgo.
Ļauj dvēselei uzziēdēt teiksmainiem ziediem
caur ikdienas lietiem, caur ikdienas sniegiem...

Mīļi sveicam **Tamaru Galinieni** skaistajā
dzīves jubilejā! Lai krāšņākie ziedi, labākie
novēlējumi, prieka pilni pārsteigumi ir tikai Tev -
jubilejas dienā!

Ina ar dēliem

Aizlido dienas un aizlido gadi,
Mums tiem līdzī jāpaspēj steigt,
Zinu, mēs mūžam vairs nebūsim tādi,
Ko gan liktenim varam mēs teikt?

Ar ziediem, ar visa laba vēlējumiem sirsnīgi sveicam
Valentīnu Smirnovu 70 gadu jubilejā!

Terēzija, Tekla S., Lidija, Voldemārs, Līvija V., Ārija Z.,
Veronika S., Mārīte G., Palmīra, Biruta, Marianna, Ilga

Kamēr Tev rokās ir saule,
steidzies glāstīt un dot,
Kamēr Tev acīs ir saule,
Steidzies savus mīļos
aplūkot.

Kamēr sirdī ir saule, Tu
nebūsi dzīvē lieks.
Kamēr vien Tevī ir saule,
mūžs Tevi nesalieks.
(E.Vēciņa)

Mīļi sveicam
Hariju Dvinski
skaistajā jubilejā! Vēlam
Tev arī turpmāk starot
labestībā un sirsnībā,
kādu atelpas brīdi
ikdienas steigā un visu
to, kas sirdi dara laimīgu.
Krustmāte Anna Circene,
tante Anastasija
Martinova

Līksmai dienai - putna dziesmu,
Aukstai - ugunscura liesmu,
Labam miegam - jūras šalku,
Lielām slāpēm - rāsas malku,
Karstai dienai - vēju lēnu,
Skumjām - pūpolmīkstu glāstu,
Tukšiem brīžiem - brīnumstāstu,
Nogurumam - vēsu ēnu,
Tumšai naktij - zvaigžņu lietu,
Sirdī mīlai - siltu vietu!

Sveicam **Viktoru Dmitrijevu** skaistajā un gadiem
bagātajā dzīves jubilejā!

Sisojevu ģimene

Reklāma

JAUNUMS! SIA "BTRS" sāk rosību sākda locīšanā!
Jums vairs nekur nav jābrauc,
Viss pieejams tepat **BALVOS!**
Partizānu iela 10

Piedāvājam: Cinkotais un krāsainais skārds, līdzi 3m

- Skārsta palodzes
- Vejnāfās
- Kores
- Sateknes
- Karnīzes u.c. detaļas no skārda

29436296

BTRS